

ION BODUNESCU, **Diplomația românească în slujba independenței**, vol. 3, Ed. „Junimea“, Iași, 1984, 271. p.

În al treilea volum din seria „Diplomația românească în slujba independenței“, I. Bodunescu se oprește asupra perioadei 1918—1944, perioadă de profunde mutații și transformări atât pe plan intern cât și pe plan extern. Afirmatia, făcută de autor, „Perioada postbelică avea să se caracterizeze prin lupte permanente mai cu seamă pe arena diplomației“ (p. 7) își găsește validarea, bine argumentat și demonstrat, pe tot parcursul lucrării.

Volumul este structurat în două părți o primă parte este formată din 5 studii (capitole) care acoperă principalele probleme ale diplomației românești în perioada la care s-a oprit autorul;; o a doua parte în care sunt prezentate figurile proeminente ale diplomației românești interbelice (Nicolae Titulescu, I.G. Duca, Armand Călinescu, N. Iorga, Grigore Gafencu, Vespasian V. Pella, Viorel V. Tilea, Martha Bibescu, Elena Văcărescu).

Primele două studii sînt consacrate recunoașterii pe plan internațional a statului național unitar român și orientărilor politico-diplomatice de apărare a României după realizarea Marii Uniri. „Deceniu nou în diplomație“, „Diplomația românească față în față cu fascismul și războiul“ și „Diplomația anilor 1940—1944“ sînt titlurile celorlalte trei studii care vin să întregesc imaginea activității și eforturilor diplomatice românești în contextul perioadei 1918—1944. Astfel, în puține pagini (174) este trecută în revistă ampla activitate politico-diplomatică a statului român insistîndu-se asupra momentelor revelatoare, de maxim interes, prezentîndu-se documentat liniile de forță ale acestei activități.

Oamenii iluștri, reprezentativi, ai diplomației noastre interbelice le sînt rezervate rînduri pline de aleasă simțire, fiecare dintre ei fiind prezentat în lumina faptelor ce le-au făcut binemeritat locul în galeria marilor oameni politici și diplomați ai neamului nostru.

Documentația bogată, materialul inedit folosit, puse în valoare de stilul plăcut și coerent, fac din acest al treilea volum al seriei dedicate diplomației noastre aflate în slujba independenței o lectură utilă, plăcută și nu mai puțin interesantă.

Cătălin O. Turliuc

MARIA BRĂESCU, **Interferențe românești în opera Marthei Bibescu**, București, Ed. „Minerva“, 1983, 178 p.

Generațiile tinere nu cunosc din opera Marthei Bibescu decît o singură carte (**La bal cu Marcel Proust**, 1976), la care s-a adăugat edi-

tarea unor pagini de **Jurnal politic** (1979). Opera majoră a scriitoarei rămîne, încă, în afara circuitului românesc. Cartea Mariei Brăescu face, de aceea, un bun serviciu, de **introducere** în opera Marthei Bibescu, alegînd, cu inteligență, modalitatea cea mai potrivită: din cărțile, ea și din corespondența Marthei Bibescu, autoarea a ales tot ceea ce privea spațiul românesc. După primele trei capitole — în care sînt prezentate viața și opera prințesei Bibescu, precum și relațiile sale cu scriitorii francezi — dosarul „interferențelor românești“ este împărțit în șase capitole peisajul românesc, istoria, datini și obiceiuri populare, alte realități românești, sufletul românesc, cuvinte și expresii românești preluate sau calchiate. Marea prietenă a lui Vasile Pârvan, inițiatoarea lucrărilor de restaurare de la Mogoșoaia se dovedește a fi fost o bună cunoscătoare a istoriei poporului român și a limbii române. Opera sa — prin care a făcut cunoscut lumii poporul român, cu comorile sale sufletești — trebuie să vadă, cît mai curînd, lumina tiparului și în limba română. Să sperăm că volumul Mariei Brăescu va fi prologul fericit al unei asemenea acțiuni.

Ștefan S. Gorovei

ION POPESCU-SIRETEANU, **Limbă și cultură populară**, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1983, 320 p.

Subintitulată „Din istoria lexicului românesc“, cartea specialistului ieșean propune un sondaj în „memoria cuvintelor“, cu rezultate foarte diferite de ceea ce se știa — sau se credea că se știe — pînă acum. Autorul are în vedere existența unei „spectaculoase explozii lexicale în diferite epoci ale evoluției limbii române“ (p. 9) și încearcă să refacă drumul invers, pînă la cuvîntul inițial. În cartea de față, cuvîntul-matcă este **oi**, explicîndu-se „o serie de cuvinte românești în strînsă legătură cu motivul **oile pierdute**“ (**ibidem**). Mărturisesc, însă, că oricît de nouă și de seducătoare, derivarea cuvintelor **duios**, **doină** și **doică** de la... **oi** mi se pare dincolo de posibilitatea unei demonstrații riguroase, ca și încercarea de a aduce în același cerc de derivate numele propriu **Dienis** (p. 114—115), care este, totuși, „o deformare a numelui **Dionisie**“ (ceea ce autorul respinge).

Ștefan S. Gorovei